

บทบรรณาธิการ

วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ (Journal of Learning Innovations) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นวารสารที่เกิดจากความมุ่งมั่นของกลุ่มอาจารย์ที่ได้ร่วมกันทำงานพัฒนาด้านการเรียนรู้ของนักศึกษามาเป็นเวลายาวนาน เมื่อเริ่มแรกเรานำสาระด้านการเรียนการสอน แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) มานำเสนอท่านผู้อ่าน มีทั้งแนวคิด การจัดการเรียนการสอนแบบ PBL ที่มหาวิทยาลัยต่างๆ และที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เอง ใน จุลสารชื่อ จุลสาร PBL มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ต่อมา เราได้ปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ครอบคลุม การเรียนการสอนแบบ Active Learning มากขึ้นแต่ยังคงใช้ชื่อจุลสารเดิม งานด้านการเรียนการสอนพัฒนาได้ไปตามลำดับ จนกระทั่งมาถึง วันนี้ ทีมงานตกลงยกระดับงานเขียนให้มีความเข้มข้นขึ้น จากงานเขียนทั่ว ๆ ไป เป็นบทความทางวิชาการที่ได้มาจากการสังเคราะห์วรรณคดีในเรื่องที่ผู้สอนสนใจ งานวิจัย และงานทดลองที่ได้ออกแบบตามกรอบทฤษฎี เพื่อประโยชน์ของการเผยแพร่และอ้างอิง หากพิจารณาโดยภาพรวม วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้จะยังคงเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้สอนเหมือนเดิม เพียงแต่จุดเน้นจะกลับกันไปคือ การเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีความสำคัญที่สุด

ชื่อวารสารเป็นชื่อที่ได้รับการคัดสรรมาจากสิ่งที่คุณะทำงานอยากเห็น อยากให้มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในฐานะเจ้าของ อยากให้ก้าวกระโดด นวัตกรรมการเรียนรู้หมายถึงสิ่งที่เป็นผลผลิต ข้อค้นพบของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน จะอยู่ในรูปงานวิจัยหรือบทความทางวิชาการก็ได้ แต่สิ่งที่เราอยากให้มีประจำฉบับคือ บทความของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาในประเทศไทย ผู้ซึ่งได้หล่อหลอมแนวคิดและมุมมองทางการศึกษาในประเทศไทยมายาวนาน จนเห็นการเปลี่ยนแปลง ข้อดี ข้อเสีย ของแต่ละยุคสมัยจนตกผลึกเป็นปัญญาพร้อมส่งต่อให้ลูกหลาน ความคมในแนวคิดของแต่ละท่านจะช่วยให้เราได้เรียนทางลัด ได้รู้เท่าทันความลับแห่งวงการ (Trick of the Trade) ซึ่งหากต้องไปค้นด้วยตนเองก็ต้องใช้เวลา

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับปฐมฤกษ์ กองบรรณาธิการรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้ร่วมงานของท่านพรมณารณ์ (ปยุต ปยุตโต) ชื่อ *การศึกษาไทย: แก่ปัญหาหรือสร้างปัญหาให้สังคม* ซึ่งเป็นคำอภิปรายในการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการของสมาคมนักเขียนทุนรัฐบาลไทย ณ อาคาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. ณ วันที่ 23 มกราคม 2531 รวมเวลา 27 ปี มาแล้ว แต่ข้อคิดที่ท่านมอบให้ยังทันสมัยเสมอ ท่านเตือนให้ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่ลูกหลานชาวไทยของเราให้ระวังว่าเรากำลังแก้ปัญหาหรือสร้างปัญหา อ่านบทความนี้แล้วทำให้เราต้องสะท้อนคิดแล้วว่าจะทำอย่างไร การศึกษาจะช่วยสร้างสังคมไทยได้ อีกบทความหนึ่งซึ่งว่าด้วยเรื่องที่เป็นความจริงตลอดกาลเช่นเดียวกัน เกี่ยวกับหนึ่งเสาหลักของการเรียนการสอนเป็นปาถกฐาคือ คุณครู ท่านศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน ชื่อ *ครูในฝัน* เนื่องในโอกาสสถาปนามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ครบปีที่ 23 ในวันที่ 29 มีนาคม 2558 ณ ห้อง 203 อาคารวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยเตือนให้เราเป็นครูดี มี 3 สุ สุวิชาโน คือมีความรู้ดี สุสาสน์ คือสอนดี และสุปฏิปณโน คือปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้เรียน และท่านได้กล่าวถึงสมรรถนะ 3 มิติตามเกณฑ์วิชาชีพของครูคือ 1. ออกแบบการสอนการประเมิน พัฒนาสภาพแวดล้อม และเข้าร่วมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 2. สาระความรู้ในเรื่องวิธีสอนในเรื่องของการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยให้

ปรับเปลี่ยนการสอนเป็น Blended Teaching and Learning 3. ต้องมีค่านิยมในวิชาชีพคำพูดที่ประทับใจมากที่สุดของท่านในปาถกฐานี้คือ เราต้องเป็นครู by choice (โดยเลือกที่จะเป็น) อย่าเป็นครู by chance (โดยบังเอิญ ไม่ได้ตั้งใจ) บทความต่อมาคือ การจัดการศึกษาในหมวดการศึกษาทั่วไป ของ ดร.อุทัย ดุลยเกษม ซึ่งให้ข้อคิดที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยเน้นว่าเราควรจัดการเรียนการสอนอะไร และอย่างไรจึงจะได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ บทความของเกษมา จิตต์อริมย์ศรี ให้มุมมองในการจัดการเรียนการสอนด้านสันติศึกษา โดยให้ความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ บทความที่เป็นผลของการปฏิบัติมีดังนี้ คือ เพศวิถีร่วมสมัยกับการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เป็นฐาน (Experiential Learning) โดยสิริพร สมบูรณ์บุรณะ เล่าเรื่องการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเพศวิถีร่วมสมัย ตั้งแต่แนวคิดเบื้องหลังการออกแบบรายวิชา การจัดกิจกรรม การประเมินผล ซึ่งเป็นมิติหนึ่งที่ครูดีต้องทำได้ อีกบทความหนึ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาไทยร่วมสมัยและการรู้สารสนเทศโดยใช้เทคนิคการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก โดยวรพงศ์ ไชยฤกษ์ เป็นบทความที่นำเสนอผลของการใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า Active Learning ใช้กระตุ้นการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และการที่ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความหมาย ภารกิจ สุภัทรชัยวงศ์ และคณะ นำเสนองานวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองเป็นฐานเพื่อพัฒนาแบบจำลองทางความคิด เรื่องโครงสร้างอะตอมและความเข้าใจธรรมชาติของแบบจำลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 งานชิ้นนี้เป็น งานวิจัยเชิงปฏิบัติการเน้นให้ผู้เรียนคิดเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดด้วยคำถาม ยิ่งผู้เรียนตอบคำถามมากเท่าไร ผู้เรียนยิ่งได้ความรู้ บทความหนึ่งสื่อนำเสนอผลรายงานงานวิจัยจากการสัมภาษณ์ครูดีเด่น 18 คน ของ The Chinese University of Hong Kong ซึ่งข้อมูลหลังจากที่ได้วิเคราะห์สังเคราะห์แล้วที่เป็นเลิศ

กองบรรณาธิการหวังว่าวารสารน้องใหม่ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อวงการการศึกษาโดยการนำเสนอแนวคิดหลักปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรมการเรียนรู้ต่อผู้อ่านทุกท่าน

ผศ.ดร.อัญชลี ชยานุวัชร